

[Sønderup.]

overføres til andre områder, såfremt situationen bliver mere moden til det, end den i hvert fald nu synes at være.

Den højtærede minister sagde, at det omtalte cirkulære havde også eksisteret under ministeriet Knud Kristensen. Ja, det er fuldstændigt rigtigt, og jeg skal ikke skjule, at det var noget af det arvegods, vi overtog. Det går sådan, når man overtager et bo, at man ikke er lige begejstret for alle de efterladenskaber, man der kommer i besiddelse af, og vi havde også under overvejelse at skille os af med dette cirkulære. Principielt — det skal fastslås ved denne lejlighed — er venstre modstander af cirkulæret. Men lad mig så også sige — det synes jeg der er god grund til —, at vi stod jo overfor det saneringsarbejde og det genopbygningsarbejde, som ministeriet Knud Kristensen følte det som sin fornemste pligt at gennemføre, og vi var i den situation, at vi måtte gribe ind på en række områder, hvor vore indgreb blev lagt for had og gjort upopulære, navnlig i arbejderkredse. Jeg tænker her på de foranstaltninger, vi måtte træffe f. eks. i forbindelse med ophævelsen af arbejdsfordelingsloven, ophævelse af loven om forbud mod overarbejde og også de ændringer, vi måtte foretage i selve arbejdsløshedsloven. Det var foranstaltninger, som vi anså for et nødvendigt led i hele den genopbygningspolitik, som vi følte os kaldede til at realisere. Men enhver ved jo også, hvordan man navnlig fra visse sider bestræbte sig for i så stor udstrækning som muligt at gøre netop disse foranstaltninger upopulære i arbejderkredse. Selve cirkulæret betragtede vi mere som et principielt spørgsmål end som et sagligt spørgsmål som led i genopbygningen, og derfor ville vi ikke som mindretalsregering unødigt udfordre ved administrativt på dette område at foretage os noget. Derfor ophævede vi ikke cirkulæret eller ændrede noget ved det, men valgte at gå en anden vej for at råde bod på nogle af de forhold, vi mente var urimelige. Vi valgte at gå den vej, at vi fremsatte et lovforslag, ved hvis hjælp vi ville indføre rimelige tilstande. Men der kom vi desværre i den situation, at det ikke lykkedes at få dette lovforslag vedtaget. Det var en stor ulykke, tror jeg man i dag erkender, også fra sider, hvor man beklageligvis på det tidspunkt indtog en lidt valen holdning. Havde man i sin tid givet tilslutning til vort lovforslag, var den affære, som vi i dag beskæftiger os med, Thy-affæren populært kaldt, blevet undgået, og derfor kan de herrer ikke smøge an-

svaret fra sig ved at henvise til, at det cirkulære, der eksisterer i dag, også eksisterede, medens vi havde regeringen. Vi stræbte at hidføre et andet grundlag, men det var de herrer, der forhindrede os i at gøre det.

Man kan ikke undlade i dag stærkt at fremhæve, at det, som det drejer sig om, er det rent principielle: Skal man have lov til her i Danmark på et lovligt grundlag at danne foreninger og sammenslutninger uden derigennem at blive afskåret fra iøvrigt at nyde de goder, som tilflyder befolkningen i al almindelighed? Det ærede medlem hr. Aage Fogh fremsatte for et øjeblik siden den betragtning, at et kristeligt grundlag ikke var noget godt grundlag at starte en kasse på. Uden at inklade mig i diskussion om det ønsker jeg dog stærkt at understrege, at det, som er det centrale her, er i og for sig ikke det at diskutere grundlaget. Det, vi skal diskutere, er, om det skal være sådan, at man har ret til at slutte sig sammen, uanset om det er et kristeligt eller mindre kristeligt grundlag man vil slutte sig sammen på.

Det var med stor tilfredshed, jeg hørte, at den højtærede minister var sindet rent midlertidigt, indtil denne sag var mere afklaret, end den er i dag, at skabe en ordening for de fem klitarbejdere. Baggrunden for den aktion, som i sin tid blev startet af det ærede medlem hr. Damsgaard, var jo netop, at man skulle genantage de pågældende arbejdere og så i mellemtiden prøve på at finde frem til et grundlag, som muliggjorde, at vi kunne blive skånet for overgreb af lignende karakter som dem, man altså mener, man har været nødt til at foretage her. Derfor kan jeg slutte med, som jeg også gjorde det i går, at udtale håbet og ønsket om, at det udvalgsarbejde, som vi skal have, må resultere i en positiv ordening angående dette forhold.

Gustav Pedersen: Der er både af det ærede medlem hr. Fibiger og af det ærede medlem hr. Evald Christensen spurgt, om man ikke skal have lov til at tro hvad man vil eller reagere imod, at staten blander sig i det enkelte menneskes åndelige forhold. Jeg forstår egentlig ikke sådanne spørgsmål. Hvis det var sådan, at en arbejdsløsheds-kasses ledelse eller et fagforbunds ledelse bare i nogen måde havde prøvet på eller spekuleret på at blande sig i sine medlemmers åndelige eller religiøse forhold, kunne der være en vis mening i denne diskussionsform, men en sådan påstand foreligger jo ikke. Der er i arbejdsmændenes arbejdsløshedskasse såvel som i alle andre arbejds-